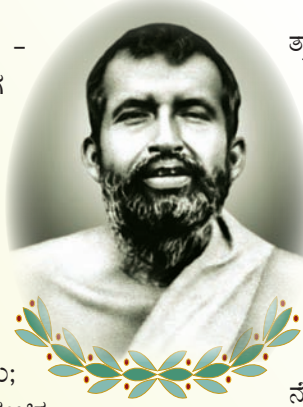

ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ

❖ ಒಂದರಲ್ಲಿ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರಾಗಿರಿ - ಸಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿರಾಕಾರದಲ್ಲಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದೊರೆಯದು, ದೃಢತೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾರವಾದಿಗೂ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ನಿರಾಕಾರವಾದಿಗೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಷ್ಟಾಯವನ್ನು ನೆಟ್ಟನೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿದು ತಿನ್ನಿ, ಹೇಗೇ ತಿಂದರೂ ಸಿಹಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

❖ ಆದರೆ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು; ವ್ಯಾಕುಲರಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯ ಭಗವಂತ ಎಂಥವನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ? ಮಕ್ಕಳು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಮ್ಮನ ಜಗಳ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತಾವು ಆಟವಾಡುವಾಗ ಪರಸ್ಪರ, 'ದೇವರ ಆಣೆಯಾಗಿಯೂ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇವರದೂ ಮಕ್ಕಳ ಭಗವಂತನ ಹಾಗೆ, ಅಥವಾ ಇದು ಒಬ್ಬ ಪೋಕಿಲಾಲ ಎಲೆಯಡಿಕೆ ಆಗಿಯುತ್ತ ಅಗಿಯುತ್ತ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿದು ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತ ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬಂಧುವಿಗೆ, 'ಆಹ! ಭಗವಂತ ಎಷ್ಟು ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್' (ಸುಂದರವಾದ) ಹೂವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ!' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಭಗವಂತ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರ ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆ ಬಹಳ ಕ್ಷಣಿಕವಾದದ್ದು, ಕಾದ ಬಾಣಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಹನಿಯ ಹಾಗೆ.

❖ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಆಳಕ್ಕೆ ಮುಳುಗಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಮುದ್ರದೊಳಗಿನ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಕೇವಲ ತೇಲು ತಿದ್ದರೆ ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

❖ ಮನುಷ್ಯ ಭಗವಂತನೆಯನ್ನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಆತನ ಇರುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ; ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಆತನಿಗೆ ಮೈ ತೊಳೆದ ಹಾಗೆ; ಅದು ಮತ್ತೆ ಧೂಳು ಮತ್ತು ಬೂದಿಯನ್ನು ಮೈಗೆ ಮೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತದೆ. 'ಮನ ಸ್ಲಂಬುದು ಒಂದು ಮದಿಸಿದ ಆನೆ.' ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಮೈ ತೊಳೆದ ಒಡನೆಯೇ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಾಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಮತ್ತೆ ಧೂಳು ಮತ್ತು ಬೂದಿಯನ್ನು ಮೈಗೆ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರದು. ಮನುಷ್ಯ ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಮಕಾಂಚನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯದು.

❖ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತ ಅಷ್ಟೊಂದು ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು. ಜನ ಹೇಳು

ತ್ತಾರೆ, 'ಗಂಗಾಸ್ನಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಅವರವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗಂಗೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ ದಡಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ತಡ ಒಡನೆಯೇ ಅವು ನೆಗೆದು ಅವರವರ ಹೆಗಲನ್ನು ಹತ್ತಿಬಿಡುತ್ತವೆ' ಎಂದು. ದೇಹತ್ಯಾಗದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ಚಿಂತನೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಿದ್ಧತೆ - ಅಭ್ಯಾಸಯೋಗ, ಭಗವಚ್ಚಿಂತನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ದಿನವೂ ಆತನ ಭಾವನೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಳುತ್ತದೆ.

❖ ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ತರಲಾರನೋ ಹಾಗೆಯೇ ತೀವ್ರ ವೈರಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರ.

❖ ನಿಮಗೆ ನಿರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನೇ ದೃಢವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಮತಭ್ರಾಂತರಾಗಬೇಡಿ. ಆತನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಡಿ, 'ಆತ ಇದಾಗಬಲ್ಲ, ಅದು ಆಗಲಾರ.' ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು 'ನನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸ ಆತ ನಿರಾಕಾರ ಅಂತ; ಆತ ಇನ್ನೇನು ಆಗಬಲ್ಲನೋ ಅದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಚಟಾಕು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಒಂದು ಸೇರಿನ ಗಡಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸೇರು ಹಾಲನ್ನು ಹಿಡಿಸುವುದೇ? ಆತ ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ; ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

❖ ಸರಳನಲ್ಲದವನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟದು. ವಿಷಯಾಸಕ್ತರಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲೇ ಭಗವಂತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ವಿಷಯಬುದ್ಧಿ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾನಾವಿಧದ ಅಹಂಕಾರಗಳು - ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಅಹಂಕಾರ, ಧನದ ಅಹಂಕಾರ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ.

❖ ಭಗವಂತ ನಿರಾಕಾರ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೂ ಆತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಸಾಕಾರ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೂ ಆತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆತನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದು ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗುವುದು ಇವೆರಡೂ ಅವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನವೇದದಿಂದ

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪತ್ರಜಗತ್ತು

ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ.ರಾಜೇಂದ್ರ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿ ಬರುವ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಮಡುಗಟ್ಟಿದ ಭಾವನೆಗಳು, ಅವರ ಅನುಭವಗಳ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚ, ತತ್ತ್ವ-ಆದರ್ಶಗಳ ಆಳ, ಎತ್ತರ ಅನ್ಯಾದೃಶ. ಈ ಪತ್ರಗಳ ಓದು ಎಂಥವರನ್ನೂ ಕಲಕುವಂಥದು. ಈ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರುವ ಲೇಖಕರು ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಗೂ ಲೇಖಕರು; ಅವರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ದಿವ್ಯ ಚೇತನ ಹಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಜಗಜ್ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗಿದೆ. ಆ ಜ್ಯೋತಿಯ ಕಿರಣಗಳು ನಾನಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ-ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ವಿವೇಕ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿವೆ. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅದ್ಭುತ ವಾಕ್ಯಾಕುರ್ಯವುಳ್ಳ ಭಾಷಣಕಾರರೆಂತೋ, ಅಷ್ಟೇ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಬರಹಗಾರರೂ ಹೌದು. ಅವರ ಭಾಷಣ ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಬರಹ ಕಲೆಗಳೆರಡೂ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತವಾಗಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ನಿಬ್ಬರಗುಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಮರೆಯಲಾಗದ ಸಂಗತಿ. “ಮೊದಲು ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವನ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನೋದಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ ಸಾವಿರಮಡಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ವಿಚಾರಧಾರೆ, ಅದು ಬತ್ತದ ಜ್ಞಾನ ಧಾರೆ. ಆಲೋಚಿಸಿದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಆ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಗು ಮಾಡುವ, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಉತ್ತೇಜಿ

ಸುವ ಶಕ್ತಿಯ ಕಿಡಿಗಳು. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಹರಡತೊಡಗಿದ್ದು ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಹೊರಗಿನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ, ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ವಾಣಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರ ವಾಣಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ವಾಣಿ ಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆಂಬುದು ವಿಶೇಷ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವವೇ ಹೆಚ್ಚಿನದು.

ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದೂ ಒಂದು ಕಲೆ. ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದಷ್ಟು ಅದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆಳೆದು ಉಲ್ಲಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮರೆನಿಸಿದವರ, ವಿಚಾರವಂತರ, ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಡುಪಾಗಿಸಿಕೊಂಡವರ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಬರುವ ಹೃನ್ಮನದ ನುಡಿಗಳು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೆ ಚೈತನ್ಯದ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಬೆಳಗುವ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತಾಗಲಿ, ಕೃತಿಯಾಗಲಿ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ‘Letters of Swami Vivekananda’ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ. ಅದು ಕೇವಲ ಕೃತಿಯಲ್ಲ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ‘ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ’, ‘ವಿವೇಕ ಜ್ಯೋತಿ.’ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ? ಏನಿಲ್ಲ ? ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ‘ಪತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ’ದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಅನುಘ್ರ ರತ್ನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳ ವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಇಡಿಕಿರಿದು ತುಂಬಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಲವು ಗಣ್ಯರಿಗೆ, ವಿಶ್ವದ ಹಲವು ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳೂ ಸಂಚಯ ಗೊಂಡಿವೆ.

ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದೊಂದು ಪತ್ರದ ಸಾರವೂ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದದ್ದು, ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು. ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಲೋಕವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆಯೇ ಯುವಕರನ್ನು ಹುರಿ ದುಂಬಿಸುವ, ವಿಶ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾರುವ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಸುವ, ತಾಯ್ನಾಡನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಗೌರವಿಸುವ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಮಾನವ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ, ದೀನದಲಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ತೋರಿ ಅವರನ್ನು

ಉದ್ಧರಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಮುಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುವ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ಗರ್ಭೀಕರಿಸಿ ಕೊಂಡವುಗಳು. ಒಂದೊಂದು ಪತ್ರವೂ ಶಾಸನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದುರು ನಿಂತು, ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಿ, ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು, ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ಕಲಿಗಳನ್ನಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ಭಾರತದ ಯುವಜನತೆಗೆ ಏಕಮಾತ್ರ ಆದರ್ಶವೆಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಯುವಜನರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು. ಭವ್ಯಭಾರತದ ಕನಸನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಂಡದ್ದು ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು: ‘ಯುವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲೆಂದೇ ಹುಟ್ಟಿದವನು ನಾನು... ಅತ್ಯಂತ ದೀನ-ಹೀನ-ದುರ್ಬಲರಿಗೂ ನೆಮ್ಮದಿ, ನೈತಿಕತೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಲುಪಿಸಬಲ್ಲ ಅಪ್ರತಿಹತ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅವರೆಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವ ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮಡಿಯುವ ಭಲ ನನ್ನದು.’ ಇದು ಅವರ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿತ್ತು.”

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತುಗಳು ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ, ದೂರ ದಲ್ಲಿದ್ದು ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಬಂದದ್ದು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ. ಅದು ಅಷ್ಟೇ ವಿಶೇಷ. ಅಂತಹ ಪತ್ರಗಳ ಕೆಲವು ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ:

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಎದೆಗುಂದಿದವರಲ್ಲ. ಎಂತಹುದೇ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ಗೆಲುವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಬಂದವರು. ಇತರರಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹುದನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದರು. ಬದುಕು ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳ ಸಂಗಮ. ಸುಖ ವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸಂತಸಪಡುವಂತೆಯೇ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ವನ್ನು ತುಂಬುವ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಮಾತುಗಳು ಅವರ ಪತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿವೆ.

“ದುಃಖಿಗಳೇ ಪುಣ್ಯವಂತರು; ಏಕೆಂದರೆ, ಸಾಂತ್ವನ ದೊರಕು ವುದು ಅವರಿಗೇ. (- ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ) ಇದು ಹೇಗೆ ? - ಇಂತಹ ಸಂಕಟದ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೇ ತಾಯಿ ವಿಲಾಪವನ್ನು ತಂದೆಯ ಆಕ್ರಂದನ ವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದ ಕಾಣದ ಕೈಯೊಂದು ಹೃದಯವನ್ನು ಹಿಂಡಿದಂತಾದಾಗ, ದುಃಖ-ಸಂತಾಪ- ನಿರಾಶೆಯ ಭಾರದಿಂದ ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ನೆಲವೇ ಕುಸಿದು ಹೋಗುವಂತಾದಾಗ, ಸಮಸ್ತ ದಿಗಂತವೇ ಘೋರ ದುಃಖ-ಹತಾಶೆಗಳ ಅಭೇದ್ಯ ಭಿತಿಯಂತೆ ತೋರುವಾಗ - ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಒಳಗಣ್ಣು ತೆರೆಯುವುದು, ಬೆಳಕಿನ ಚಿಲುಮೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಕನಸು ಕರಗುವುದು ಮತ್ತು ಆಗಲೇ ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪರಮಾದ್ಭುತ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ನಿಜ, ಅನೇಕಾನೇಕ

ದುರ್ಬಲ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಮುಳಗಿಸಿಬಿಡಬಲ್ಲ ಚಂಡಮಾರುತ ಎದ್ದಾಗಲೇ ವಿವೇಕಶಾಲಿಯಾದ ಧೀರನು, ನಾನಾ ಭಾವ-ರೂಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ, ನಿತ್ಯಸತ್ಯನಾದ, ಅನಂತ ಪರಮಾನಂದ ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಆ ಧೀರ ಪುರುಷನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ...ಸೋದರನೇ, ಅನ ವರತವೂ ಎದೆಗುಂದದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸು, ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆಯಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಗಲಿರುಳೂ ಹೇಳುತ್ತಲಿರು, ‘ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆ’ ಎಂದು.”

ಇದು ಶ್ರೀ ಬಾಲಾಜಿರಾವ್ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾ ನಂದರು ಬರೆದ ಪತ್ರ. ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿಯಾಗಿದ್ದ ನಿರಾಶೆ ಹೊಂದಿ ಬದುಕೇ ಬೇಡವೆನಿಸಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದ ಸಾಂತ್ವನದ ನುಡಿಗಳು. ದುಃಖಿಗಳೇ ಪುಣ್ಯವಂತರು: ಏಕೆಂದರೆ, ಸಾಂತ್ವನ ದೊರಕುವುದು ಅವರಿಗೆ ಎಂಬ ಏಸುವಿನ ನುಡಿಯಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಆಣಿ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಇದು. ಅವರ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಾಂತ್ವನ ಅಡಗಿಲ್ಲ , ಆತ್ಮ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿ, ಹೊಸಬದುಕಿಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ನುಡಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರು ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತು ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆರೆಯಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೃಣಾಲಿನಿ ಬೋಸ್ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಅವರು ಬರೆದ ಪತ್ರ ಜೀವನದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆ ಎಂತಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವಂತಹುದು. ಜೀವನ ಎಂದಿಗೂ ಸರಳರೇಖೆಯಂತಲ್ಲ, ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಏರಿಳಿತ ಗಳನ್ನು ಅಂಕುಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ಗುರಿಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯ. ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿವಿಗೆ ತರುತ್ತ, ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ನುಡಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪತ್ರ ಇದಾಗಿದೆ:

“..ತಾಯೀ, ಉತ್ತರಂತರಾಗಬೇಡಿ, ‘ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕೆದಕಿ ದಾಗಲೇ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉರಿಯುವುದು; ತಲೆಗೆ ಏಟು ಬಿದ್ದಾಗಲೇ ಸರ್ಪವು ತನ್ನ ಹೆಡೆಯೆತ್ತುವುದು.’ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವೇದನೆ ತುಂಬಿ ಬಂದಾಗ, ದುಃಖದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದಾಗ, ಧೈರ್ಯ ಭರವಸೆಯೆಲ್ಲ ಕೈಚಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, - ಇಂಥ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೇ ಆಂತರ್ಯದ ಅನಂತ-ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಯೋತಿಯ ಪ್ರಕಾಶ ತೊರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ವೈಭೋಗದ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರು, ಸುಖದ ಸುಪ್ತತಿಯಲ್ಲೇ ಒಲಾಡುತ್ತಿರು ವವರು, ಎಂದೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹನಿ ಕಂಬನಿಯನ್ನು ಸುರಿಸದವರು ಯಾರು ತಾನೆ ಮಹಾತ್ಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ? ಅಂಥವರು ಯಾರು ತಾನೆ ಅಂತರಂಗದ ನಿಧಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?”

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪತ್ರಗಳೆಂದರೆ, ಅವು ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೋಡಣೆಯಲ್ಲ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಒಳ

ಗೊಂಡು ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವ, ಮುನ್ನಡಿಯಿಡಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಾಗಿ ಧೈರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ಆಶಾಕಿರಣವನ್ನೊಳಗೊಂಡವುಗಳು. ಉಪಮಾನ ಉಪಮೇಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಡೀ ಪತ್ರದ ಸಾಲುಗಳು ಸುಂದರ ಪತ್ರಗುಚ್ಛವಾಗಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ವೈಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಬುದ್ಧಿಗ್ರಾಸವಾಗುತ್ತವೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ನೊಂದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಬದುಕಿನ, ಹೋರಾಟದ ಆಸೆಯನ್ನು ಛಲವನ್ನು ಹಿಂದಿಗಾಸುತ್ತವೆ.

ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜ್ಞಾನದ ಹರವು ಅಪಾರ, ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲದ್ದು. ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗಣಿತ. ಇನ್ನು ಅದನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಅವರ ಬರಹ ಮತ್ತು ಮಾತು ಎರಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೋಜಿಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಷ್ಟು ಆಪ್ತಾಯ ಮಾನವಾಗಿ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು, ಉಪಮಾನ, ಉಪಮೇಯಗಳು ವಿಷಯವನ್ನು ಮನದಟ್ಟಾಗಿಸುವಂತೆ, ಚಿತ್ರಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಓದುವ ವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಸಂಘಟನೆಗೂ-ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೂ ಇದ್ದಂಥ ನಂಟು ಅಚ್ಚರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿನ ಸಂಘಟನಾಶಕ್ತಿ ಅಪ್ರತಿಮವಾದದ್ದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಅದನ್ನೊಂದು ಪ್ರಬಲಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆ ಇಲ್ಲ. ಯುವ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪವಾಡ ಸದೃಶವಾದ ಜಾದುವನ್ನೇ ಮಾಡಿ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಂಘಟನೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದವರು ಅವರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿದವರಿಗೆ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ನಿರಂತರ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರು. “ಯುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲೆಂದೇ ಹುಟ್ಟಿದವನು ನಾನು” ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮಾಡಿ ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಸೋದರ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವೊಂದು ಹೀಗಿದೆ; ಆದರೆ ಅದು ಬರಿಯ ಪತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಅದೊಂದು ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಯದ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಲನದ ಮಹೋಪದೇಶ. ಎಂತಹವರನ್ನೂ ಬಡಿದೆಚ್ಚರಿಸುವ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ.

“...ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಂಘಟನೆ, ‘ಸಂಘಟನೆ’ ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂದರ್ಥ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಯೋಗದಾನ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಸೇರಿ ಸಮನ್ವಯದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯೇ ಜೀವನ, ಸಂಕುಚಿತತೆಯೇ ಮರಣ. ಸ್ವಂತ ಸುಖವನ್ನೇ ಅರಸುತ್ತ ಸೋಮಾರಿ

ಯಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗ ನರಕದಲ್ಲೂ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜಡತೆಯ ನಿರಾಶಾಭಾವವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟು, ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ, ನೀವೀಗ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ... ಶೀಲ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಬ್ಬರೂ ಬೇಕು. ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ, ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದವರೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನಂತೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ... ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು, ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಂತರು ಬೇಕು, ಮೂರ್ಖರಲ್ಲ - ತಿಳಿಯಿತೆ? ...ಹರಡಿ ! ಹರಡಿ ! ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವೊಂದು ಮಹಾ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯುತ್ಸಂಚಾರ ವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿ.”

ವಿವೇಕಾನಂದರ ನುಡಿಗಳೆಂದರೇ ಹಾಗೆ - ಬೆಂಕಿಯ ಚೆಂಡು. ನೇರ ಹಾಗೂ ದಿಟ್ಟ. ಎಂತಹವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾಟಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ, ವಿದ್ಯುತ್ಸಂಚಾರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದವುಗಳು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ-ಧೋರಣೆ ಎಂದೂ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಲಿ, ಸೀಮಿತ ಪರಿಮಿತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯಾಗಲಿ ಆದದ್ದಲ್ಲ. ಅದು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡದ್ದು ವಿಶ್ವಮಾನವತ್ವವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡದ್ದು. ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವದ ಅಗತ್ಯವೂ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮದ್ರಾಸಿನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಾಲುಗಳು ವಿವೇಕಾನಂದರ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು, ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರು ನೀಡುವ ಕರೆ ವಿಶಾಲ ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ್ದು:

“ಭಾರತಕ್ಕಿಂದು ಆಕೆಗಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಸಹಸ್ರ ಯುವ ಪುತ್ರರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ . ಆದರೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಒಂದು ಸಹಸ್ರ ಮನುಷ್ಯರು, ಮೃಗಗಳಲ್ಲ! ದೀನರಿಗೆ ಅನುಕಂಪೆಯನ್ನೂ ಅನ್ನವನ್ನೂ ನೀಡಬಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ನವಚೇತನವನ್ನು ಸ್ಥಿರಿಸಲು ಜೀವನ್ಮರಣಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಮುಂದಾಗಬಲ್ಲ, ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಪಶುಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜನರನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿಸಲು ಕೊನೆಯುಸಿರಿರುವವರೆಗೂ ಶ್ರಮಿಸಬಲ್ಲ ಯುವಜನರು, ‘ಮನುಷ್ಯರು’ ಬೇಕು. ಸಂಘಟನೆಗೆ, ಸೇವೆಗೆ, ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಎಂತಹವರು ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ‘ಮನುಷ್ಯರು’ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅರಿವಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅವರು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ! ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಕಾಣುವವರೆಲ್ಲರೂ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಘಟನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ,

‘ತ್ಯಾಗ’, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಅವರು ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ, ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಣಭಾವದಿಂದ ಹಗಲಿರುಳೆನ್ನದೆ ದುಡಿಯುವ ‘ಮನುಷ್ಯ’ರನ್ನು ಅವರು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಪತ್ರಗಳ ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಷಯದ ವೈಶಾಲ್ಯ ಅಗಾಧವಾದದ್ದು. ಮನುಕುಲದ ಒಳಿತನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ದುಡಿಯಲು ಅವರು ಕರೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೊದಲು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ಭಾರತ ಜೀವಿಸಿರುವುದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಜಕೀಯ ದಲ್ಲಲ್ಲ” ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ‘ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಶ್ವಸ್ತಗಾಢಪಿ ಗರೀಯಸೀ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವ ತಲೆ ಎತ್ತಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸಹಿಸಲಾಗದ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವಾಸ, ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದದ್ದು ಅವರ ಒಂದೊಂದು ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಭಾರತಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ಅಳಸಿಂಗ ಪೆರುಮಾಳ್ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧೮೯೨ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದಾಗಿನಿಂದ ಅವರ ಹಿಂಬಾಲಕರಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು ಅಳಸಿಂಗ ಪೆರುಮಾಳ್. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಳಸಿಂಗ ಪೆರುಮಾಳ್ ಅವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. “ನಾನು ಅಂಥ ಸಂಘಟಕನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂಬ ಮೆಚುಚ್ಚಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಈಗ ಬೆಳಕು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಅದು ಕಾತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ಭಾರತ ಮಾತ್ರವೇ ಹೊಂದಿದೆ. ಅದಿರುವುದು ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ಮಂತ್ರ-ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲೋ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಕಪಟಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲ- ಆತ್ಮನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಭಗವಂತನು ಸಮಯಚಕ್ರದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿ, ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾರುವ ಸಮಯವೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಧೀರ ಪುತ್ರರೇ ನೀವೆಲ್ಲ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಜನ್ಮವತ್ತಿರುವಿರೇಂಬ ದೃಢ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ನಿಮಗಿರಲಿ.” ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತುಂಬುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರು. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಕೊರತೆಯೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಹೀನಾಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮನಗಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಭಾರತದ, ಭಾರತೀಯರ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ-ವಿಶ್ವಾಸ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಸ್ಪರ್ಶ ಶಕ್ತಿಯೊಂದರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಹರ್ನಿಶಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಭಾರತದ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಮಹೋದ್ದೇಶ ಅವರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸು, ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮಾತಿನ-ಕೃತಿಯ ಒಂದೊಂದು ಕಣದಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿದೆ.

ಮದ್ರಾಸೀ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತದ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು, ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದರ ಸದೃಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ” ಎಂಬುದರ ಕೊರಗು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ನನ್ನ ಜೀವನದ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೇ ಉದಾತ್ತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು. ಅದಾಯಿತೆಂದರೆ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ತಾವೇ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಹಾಕುವುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನ